

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **M. F.**, zast. Mgr. Leonidem Kushnarenkem, advokátem se sídlem Politických vězňů 1272/21, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 10. 2019, č. j. MV-136402-4/SO-1019, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **nezl. A. F.**, zast. D. M., zákonnou zástupkyní, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 1. 2020, č. j. 11 A 175/2019 - 52,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 1. 2020, č. j. 11 A 175/2019 - 52, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 5. 9. 2019, č. j. OAM-6215-83/PP-2012, zamítlo žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. f) s odkazem na § 87d odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť bylo zjištěno důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost České republiky a jejích obyvatel jednáním, které směřuje proti nejzákladnějším hodnotám společnosti, které jsou chráněny trestním právem. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „žalovaná“) rozhodnutím ze dne 16. 10. 2019, č. j. MV-136402-4/SO-2019, zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[2] Městský soud následně zamítl žalobu žalobce. Shledal nedůvodnou jeho námitku, že se nemohl seznámit s podklady, z nichž správní orgán prvního stupně vycházel. Poukázal na to, že se jedná o utajované informace, které jsou podle zákona i judikatury vyloučeny z nahlížení pro účastníka, jehož se týkají. Městský soud rovněž nahlédl do utajované části spisu a dospěl k závěru, že tyto informace lze považovat za dostatečně konkrétní pro to, aby mohly sloužit jako podklad pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Dále se zabýval přiměřeností dopadů rozhodnutí správních orgánů do žalobcova soukromého života, poukázal na to, že mu nebylo pobytové oprávnění zrušeno, nýbrž mu pouze nebylo uděleno, a podle zákona o pobytu cizinců

není v takové situaci nutné zásah do soukromého a rodinného života zkoumat. Shledal, že ze správního spisu nevyplývají žádné okolnosti, pro něž by bylo možné zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu považovat za nepřiměřené.

II. Obsah kasační stížnosti žalobce a vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Poukázal na to, že je po celou skoro třicetiletou dobu svého pobytu v České republice zaměstnán, stará se o svého syna a řádně platí daně. Postup správních orgánů je nezákonný, neboť nebyla nalezena spravedlivá rovnováha mezi zájmem státu na ochraně veřejného pořádku a zájmem na ochraně stěžovatelova soukromého a rodinného života. Městský soud usnesením, kterým část správního spisu jako utajovanou oddělil od zbytku správního spisu, znemožnil stěžovateli jakkoliv se proti podkladům v této části uvedeným bránit, neboť kasační stížnost proti tomuto usnesení je nepřijatelná. Soudní řízení se tak stalo tendenčním.

[5] Stěžovatelův syn jako osoba zúčastněná na řízení zastoupená matkou jako zákonnou zástupkyní ve svém vyjádření uvedl, že stěžovatel rovněž u městského soudu v žalobě požadoval ústní jednání, městský soud však rozhodl bez něj. Stěžovatel měl v úmyslu předvolat svědky, rodinu, zaměstnavatele, navíc v tak dlouho trvajícím případě nelze vše popsat v písemné žalobě. Městský soud rovněž v rozsudku místy zaměnil žádost o přechodný pobyt a žádost o trvalý pobyt. Utajovaný spis vznikl až po více než šesti letech po podání žádosti o přechodný pobyt, aby mohla být zamítnuta stěžovatelova žádost o trvalý pobyt. Stěžovatel je umírněným muslimem žijícím pokojný život a starajícím se o rodinu. Policie se snaží najít důvod pro jeho odsouzení, resp. vyhoštění. Jejich syn, osoba zúčastněná na řízení, potřebuje přítomnost svého otce. Je třeba pečlivě zvážit pravdivost informací obsažených v utajované části správního spisu. Stěžovatel by velice rád pracoval, ale kvůli podané žádosti o mezinárodní ochranu pracovat nemůže. Celá situace je pro všechny rodinné příslušníky velice nepříjemná, syn si přeje, aby jeho otec mohl zůstat v České republice.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s.

[8] Dále zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zejména se zabýval tvrzením, že městský soud i přes stěžovatelův nesouhlas rozhodl bez jednání.

[9] Ze soudního spisu NSS zjistil, že stěžovatel vskutku na předposlední straně žaloby (č. l. 4 spisu městského soudu) uvedl, že „navrhuje ústní jednání ve věci, jebož se chce osobně zúčastnit“. Městský soud jej i přesto vyzval přípisem ze dne 18. 11. 2019 (výzva na č. l. 14 spisu městského soudu), aby v souladu s § 51 s. ř. s. vyjádřil svůj (ne)souhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání a informoval ho, že souhlas podle § 51 s. ř. s. bude dán i tehdy, pokud se ve lhůtě dvou týdnů nevyjádří. Stěžovatel na tuto výzvu nereagoval a městský soud následně rozhodl bez nařízení

pokračování

jednání, k čemuž v bodě 23. rozsudku uvedl: „*Vzhledem k tomu, že žalobce na výzvu soudu výslovně neuvedl, že požaduje ve věci nařízení ústního jednání, a že žalovaný správní orgán se k obdobné výzvě soudu nevyjádřil, má soud za to, že účastníci řízení vyjádřili souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval.*“

[10] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. *[s]oud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhnou nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*

[11] NSS v minulosti judikoval (viz rozsudek ze dne 27. 9. 2006, č. j. 7 As 61/2005 - 107), že pokud žalobce již jednou vyslovil svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a soud mu následně doručí novou výzvu podle § 51 odst. 1 s. ř. s., na niž žalobce nereaguje, nelze o věci samé rozhodnout bez jednání, neboť účastník svůj nesouhlas již jednou vyslovil. Právní fikci souhlasu s takovým projednáním věci za dané procesní situace nelze použít.

[12] Obdobně v rozsudku ze dne 14. 3. 2007, č. j. 1 As 44/2006 - 58, NSS uvedl, že „*zásadou při projednání žaloby soudem je její veřejné projednání za přítomnosti účastníků řízení (článek 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, č. l. 96 odst. 2 Ústavy České republiky). Rozhodování bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s. sice stanoví právní fikci souhlasu s takovým postupem, pokud účastník však již jednou vyslovil s takovým postupem svůj nesouhlas (popřípadě existuje o konkrétnosti projevu jeho vůle pochybnost - jako se to stalo v tomto případě), musí soud při projednání věci takový jeho procesní úkon respektovat, popřípadě vzniklou pochybnost odstranit. Vyslovený nesouhlas či pochybnost o obsahu projevené vůle s projednáním věci tak brání soudu rozhodnout věc bez nařízení jednání, byť na výzvu soudu zaslano žalobci později již nereagoval.*“ K obdobnému závěru dospěl NSS také v nedávném rozsudku ze dne 27. 11. 2019, č. j. 9 As 247/2019 - 32.

[13] Městský soud tedy uvedeným postupem zasáhl do stěžovatelových práv garantovaných na zákonné i ústavní úrovni a své rozhodnutí zatížil vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Jeho rozsudek je proto třeba zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[14] Zároveň NSS při kontrole spisu městského soudu zjistil, že městský soud nedostatečně komunikoval s osobou zúčastněnou na řízení. Podle žaloby a následujících listin v soudním spisu se mělo jednat o dalšího žalobce zastoupeného stejným zástupcem, a proto mu prostřednictvím stěžovatelova právního zástupce zaslal poučení o složení senátu. Minimálně ode dne 20. 12. 2019, kdy zástupce stěžovatele dopisem na č. l. 40 spisu městského soudu informoval městský soud o tom, že zastupuje pouze stěžovatele, přičemž nezletilý syn je zastoupen zákonnou zástupkyní, svou matkou, však mělo být městskému soudu zřejmé, že nezletilý syn není dalším žalobcem, ale osobou zúčastněnou na řízení, se kterou je potřeba komunikovat prostřednictvím zákonné zástupkyně, nikoliv prostřednictvím zástupce stěžovatele. Měl ji proto nejpozději po této informaci v souladu s § 34 s. ř. s. znovu poučit o složení senátu a ujistit se, zda chce využít svých procesních práv jako osoba zúčastněná na řízení. Protože však osoba zúčastněná na řízení zjevně byla seznámena s tím, že bylo zahájeno soudní řízení ve věci neudělení povolení k přechodnému pobytu žalobce, když se k němu rovněž vyjádřila dopisem ze dne 18. 11. 2019 na č. l. 18 spisu městského soudu, čímž dala rovněž najevo, že hodlá využít svých procesních práv jako osoba zúčastněná na řízení, nemohlo pochybení ze strany městského soudu způsobit nezákonnost vydaného rozsudku. Městský soud jí navíc doručil i napadený rozsudek. V dalším řízení však bude na městském soudu, aby s osobou zúčastněnou na řízení jednal v souladu s § 34 s. ř. s., informoval ji o nařízení jednání a doručoval jí v souladu s tímto ustanovením.

[15] Vzhledem k podstatnému procesnímu pochybení městského soudu považoval NSS za předčasné zabývat se věcnými námitkami obsaženými v kasační stížnosti, a napadený rozsudek z výše uvedených důvodů zrušil.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] NSS proto rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Městský soud bude v souladu se závazným právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) povinen o žalobě rozhodnout znovu.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu